

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123238278
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4123238278.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. X, E., zastúpený A. F. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XX, H., proti žalovanému: Tatra banka, a. s., organizačná zložka podniku - Raiffeisen banka, so sídlom Hodžovo nám. 3, Bratislava, IČO: 00 686 930, o zaplatenie 2 085 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Nitra zo dňa 26. februára 2024 č. k. 16C/78/2023-138 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 26. februára 2024 č. k. 16C/78/2023-138 pre zmeškanie žalobcu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom pre zmeškanie súd prvej inštancie odmietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (výrok I.), žalobu zamietol v celom rozsahu (výrok II.) a žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal (výrok III.). Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 278, § 279, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d), § 326 ods. 1, ods. 2, § 327, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP. Uviedol, že venoval svoju pozornosť návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré však nespĺňalo základné náležitosti Civilného sporového poriadku. Žalobca svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zmienil len v žalobnom návrhu svojho podania zo 04. 12. 2023. Poukázal na to, že nevyzýval žalobcu na odstránenie väd podania v zmysle § 129 CSP, pretože návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nebol podaním vo veci samej, ale bol podaný na základe väzby na konanie, ktorým sa žalobca domáha zaplatenia sumy titulom náhrady škody. Postupoval podľa § 327 CSP a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odmietol. Na prejednanie veci nariadil pojednávanie. Na pojednávanie, nariadené na deň 26. 02. 2024, sa bez ospravedlnenia nedostavil zástupca žalobcu, ktorý bol riadne a včas predvolaný. Písomnosť s termínom pojednávania mu bola doručená dňa 24. 01. 2024. Poučenie o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie v prípade neospravedlnenej neprítomnosti strán na pojednávaní v zmysle § 274 a § 278 CSP obsahovalo predmetné predvolanie na pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavil žalobca, ani jeho právny nástupca. Zástupca žalovanej navrhol, aby rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobcu. Konštatoval, že boli splnené všetky zákonné podmienky pre rozhodnutie o žalobe rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, preto bol povinný rozhodnúť o žalobe formou rozsudku pre zmeškanie žalobcu, t. j. žalobu v celom rozsahu zamietol. Uviedol, že žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, preto by mu patril nárok na náhradu trov konania, avšak s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný nárok na náhradu trov konania nežiadal priznať, mu ho nepriznal.

2. Žalobca podal odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote. Namietal, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a) CSP), že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že konanie má inú vadu, ktorá

mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Poukázal na to, že je klientom žalovaného, teda je v pozícii spotrebiteľa, pretože so žalovaným má uzatvorenú zmluvu, ktorú je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú. Tvrdil, že rozsudok pre zmeškanie nemohol byť vydaný. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a nariadiť nové pojednávanie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobu doručenu dňa 30. 08. 2023 domáhal zaplatenia sumy 2 085 eur s príslušenstvom, a to titulom náhrady škody. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 10. 04. 2023 došlo k odcudzeniu údajov z platobnej karty žalobcu phishingovým útokom cez stránku „bazos.sk“. Žalobca následne zistil, že mu z účtu bolo prevedených 2 085 eur na írsky účet. Platobná karta po zistení útoku bola hneď zablokovaná. Banke bola podaná reklamácia a žiadosť o zablokovanie írskoho účtu, toto ale banka nevykonala. Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na deň 26. 02. 2024, na ktoré sa bez ospravedlnenia nedostavil zástupca žalobcu, ktorý bol riadne a včas predvolaný (doručenka zo dňa 24. 01. 2024). Poučenie o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie v prípade neospravedlnenej neprítomnosti strán na pojednávaní bolo súčasťou predvolania. Na pojednávanie sa nedostavil žalobca a ani jeho právny zástupca. Zástupca žalovaného navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, preto súd rozhodol napadnutým rozsudkom.

8. Podľa Čl. 6 ods. 1 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosť uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

9. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

10. Podľa § 299 ods. 1 CSP ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužijú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa.

11. Podľa § 356 CSP odvolanie nie je prípustné proti rozsudku

a) vydanému na základe uznania nároku alebo vzdania sa nároku okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia,

b) pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

12. Na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak

- a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
- b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

13. Charakter kontumačného rozsudku v neprospech žalobcu (§ 278 CSP) je daný tým, že žalobca je subjekt obzvlášť zodpovedný za priebeh sporu. Rozsudkom pre zmeškanie podľa tohto ustanovenia môže súd rozhodnúť v prípadoch, keď už nariadil vo veci samej pojednávanie a žalobca sa na toto pojednávanie nedostavil. Podmienky stanovené v § 278 CSP musia byť splnené kumulatívne. Za včasné ospravedlnenie neprítomnosti žalobcu na pojednávaní sa považuje len také ospravedlnenie, ktoré je súdu doručené najneskôr do začiatku pojednávania. Ak žalobca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, môže využiť postup podľa § 281 CSP, kde účelom tejto právnej úpravy je zabezpečiť žalobcovi súdnu ochranu aj v prípade, ak sa z ospravedlniteľného dôvodu neustanoví na pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie. Ide o osobitný spôsob ochrany žalobcu proti rozsudku pre zmeškanie vo forme návrhu na jeho zrušenie. Nemožno totiž vylúčiť, že na strane žalobcu môže dôjsť pred pojednávaním k neočakávanej udalosti objektívneho charakteru alebo k okolnosti spôsobenej samotným žalobcom, resp. inak zavinenej, v dôsledku ktorej zmešká nariadené pojednávanie, resp. ktoré mu zabráni, aby včas ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní. Vážnosť okolností, ktorými žalobca ospravedľňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní, musí posúdiť súd. Sú to okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalobcovi účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine a pod.), pričom vážnosť okolností je vždy na posúdení a voľnej úvahe súdu.

14. Hypotéza právnej normy obsiahnutej v § 278 písmeno a) CSP (vydanie kontumačného rozsudku pre zmeškanie na pojednávaní) predovšetkým vyžaduje, aby bola podaná žaloba na plnenie [§ 137 písm. a)], žalobca bol riadne a včas predvolaný na pojednávanie a bol v predvolaní na pojednávanie poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, žalobca svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, žalovaný, prítomný na pojednávaní, podal návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Všetky osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu z dôvodu nedostavenia sa na pojednávanie musia byť splnené práve na tom pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vydaný.

15. Výnimku predstavuje situácia, kedy by na strane žalobcu alebo žalovaného vystupoval spotrebiteľ v rámci spotrebiteľského sporu. V takom prípade v zmysle § 299 CSP súd rozsudok pre zmeškanie ako sankciu za procesnú pasivitu strán v konaní nemôže použiť, ak by mal byť takýto rozsudok vydaný pre zmeškanie spotrebiteľa. Nerozhodné je, či by šlo o spotrebiteľa v postavení žalobcu alebo žalovaného.

16. Odvolací súd, prejednávajúc podané odvolanie žalobcu proti rozsudku pre zmeškanie, dospel k záveru, že pre vydanie takého rozhodnutia neboli splnené všetky zákonné podmienky. Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal posúdením spotrebiteľského postavenia žalobcu, resp. či sa v danom prípade jedná o spotrebiteľský charakter veci, pretože je to pre rozhodnutie o odvolaní voči rozsudku pre zmeškanie zásadné.

17. Súd prvej inštancie sa otázkou, či sa jedná o spotrebiteľský spor, nezaoberal. Spotrebiteľskou zmluvou je v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Spotrebiteľom je podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobca nesporne túto definíciu spĺňa. Dodávateľom je v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný je banka ako poskytovateľ platobnej služby, a teda koná v rámci predmetu podnikateľskej činnosti.

18. Z uvedeného vyplýva, že daný súdny spor medzi žalobcom a žalovaným spĺňa charakteristiku spotrebiteľského sporu ustanovenia § 290 CSP, podľa ktorého spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody, ktorá mu vznikla z dôvodu odcudzenia peňazí z účtu vedeného v žalovanej banke. Banka je v tomto prípade poskytovateľom platobnej služby,

ktorú vykonáva v rámci svojej podnikateľskej činnosti a preto predmetný spor je možné subsumovať ako spor súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu je preto dôvodná odvolacia námietka žalobcu, že neboli splnené podmienky na vydanie kontumačného rozsudku v jeho neprospech. Odvolací súd dodáva, že hoci žalobca sa na pojednávanie vo veci nedostavil a svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlnil a zároveň právny zástupca žalovaného na pojednávaní navrhol súdu vydať rozsudok pre zmeškanie žalobcu, tak súd nemal vyhlásiť kontumačný rozsudok pre zmeškanie, pretože daným postupom došlo k porušeniu ustanovenia § 299 CSP, teda k vydaniu rozsudku pre zmeškanie v neprospech spotrebiteľa. Pre to, aby mohlo byť vo veci rozhodnuté rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, musia byť kumulatívne splnené všetky zákonné predpoklady, ktoré však v tejto preskúmvanej veci splnené neboli, čím boli naplnené podmienky prípustnosti odvolania proti rozsudku v zmysle § 356 písm. b) CSP a vynesenie kontumačného rozsudku pre zmeškanie žalobcu, preto za danej situácie nebolo možné hodnotiť inak ako stav, ktorým odňal žalobcovi právo konať pred súdom, právo na spravodlivý súdny proces.

20. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd uvádza, že v preskúmvanej veci treba považovať odvolanie žalobcu za dôvodné, pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu podľa § 274 CSP neboli splnené zákonné podmienky tak, ako bolo vyššie uvedené. Procesným postupom okresného súdu teda došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo je dôvod na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keď prípustnosť odvolania vyplýva z ustanovenia § 356 písm. b) CSP. Postupom podľa § 391 CSP odvolací súd vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí vo veci samej.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).